

оборони німців і можливого з'єднання з нашими частинами відбувся запеклий бій, і мене під час ворожого обстрілу було тяжко поранено. Лікування забрало багато часу, і демобілізуватися з армії після поранення я зміг лише в листопаді 1944 року як інвалід війни...

У 1998 р. я відвідав місця, пов'язані з бойовими діями в «долині смерті» – села Чикалівку, Успенку, Млинок, Дачу Онуф-

ріївського району Кіровоградської області. Свідки подій, що відбувалися тут в 1943 році, лежать у братських могилах, їх прізвища викарбувані на гранітних плитах. А обеліски на могилах видно здалеку.

Нині «долину смерті» залила вода водосховища, на березі якого виросло нове місто гірників – Комсомольськ. На схилах Успенської височини, де колись проходив передній край, виріс лісопарк.

Буваючи в цих краях, ще раз пересвідчуюсь, що пам'ять про тих, хто воював і віддав своє життя, не згасає. Школярі дивляться за братськими могилами, тут проходять зустрічі з ветеранами війни, які передають своїм нащадкам естафету бойових традицій. Це викликає гордість за нашу молодь, і хочеться подякувати їй за пам'ять і прагнення збільшувати славу своїх батьків і дідів». ☺

ДЕРЖВЕТФІТОСЛУЖБА УКРАЇНИ ІНФОРМУЄ

ЯКІСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗА СТАНДАРТАМИ ЄС

13–15 листопада 2013 р. у Києві у рамках Європейської програми технічної допомоги й обміну інформацією TAIEХ пройшов семінар з питань впровадження системи якості згідно з нормами ISO 17025 (загальні вимоги до компетенції аналітичних та калібрувальних лабораторій).

Співорганізатором семінару, в якому взяли участь фахівці державних лабораторій ветеринарної медицини, виступила Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України.

Основний доповідач – представник Міністерства сільськогосподарства, продовольства та лісництва Франції **Робер Жерар** озвучив мету заходу: встановити діалоги зі спеціалістами з якості для надання безпосередньої допомоги державним ветеринарним лабораторіям щодо наближення до стандартів ЄС. «Я дам вам набір інструментів, який ви використаєте у процесі забезпечення якості», – зазначив посадовець.

Детально, з наведенням конкретних прикладів та в живому діалозі зі слухачами семінару Робер Жерар переконливо довів важливу роль генерального директора, менеджера з якості, технічного менеджера та метролога в забезпеченні системи якості. Він поділився досвідом з організації та редагування посадових інструкцій, перелічив необхідну доку-

ментацію та її норми. Доповідач деталізував також так званий життєвий цикл документів: складання, перевірка, затвердження, валідація, поширення, поновлення, архівування, закінчення терміну дійсності. Він звернув увагу слухачів на проведення внутрішнього аудиту й типові невідповідності.

З особливим натхненням Робер Жерар, за фахом метролог, презентував метрологічний інвентар, звернувши увагу на максимально допустимі похибки. Учасникам семінару було надано для користування в електронному варіанті з українським перекладом презентації у викладі колеги доповідача Клода Гранмонтаня, зокрема такий матеріал, як «Метрологія, основні визначення: первинні й вторинні еталони, робочі еталони, національна та міжнародна гармонізація, калібрування та звірка».

Фахівці державних лабораторій ветеринарної медицини, які взяли участь у заході, дуже добре розуміють слова Робера Жерара: «Якість не можна забезпечити декретом. Це копітка робота. Забезпечення якості – це не мета, це інструмент для акредитації лабораторії». ☺

Вікторія Ісаєнко

